

Teatre lliure

© Ros Ribas

els feréstecs de **Carlo Goldoni** direcció **Lluís Pasqual**

Teatre Lliure Montjuïc – del 10 d'abril al 19 de maig

Els feréstecs

de **Carlo Goldoni** direcció **Lluís Pasqual**

intèrprets **Laura Aubert** Llucieta / **Andreu Benito** Pepito / **Jordi Bosch** Arturo
/ **Laura Conejero** Victòria / **Pol López** Quimet / **Carles Martínez**
Ricardo / **Xicu Masó** Salvador / **Rosa Renom** Margarita / **Boris Ruiz**
Tomeu / **Rosa Vila** Marina

traducció del venecià **Lluís Pasqual** / escenografia **Paco Azorín** / vestuari
Alejandro Andújar / caracterització **Eva Fernández** / il·luminació **Rai Garcia** i
Lluís Pasqual / vídeo **Marc Lleixà**

ajudant de direcció **Juan Carlos Martel** / ajudant d'escenografia **Alessandro**
Arcangeli / ajudant de vestuari **Adriana Parra** / assessorament lingüístic
Noèlia Motlló (Oficina d'Estudis de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu
UdL) / alumne en pràctiques de direcció de l'Institut del Teatre **Aleix Duarri** /
alumna en pràctiques de vestuari de l'Institut del Teatre **Maria Albadalejo**

construcció d'escenografia **Taller d'escenografia Jordi Castells** i **Pascualín** /
confecció de vestuari **Ángel Domingo** i **Luis Espinosa** / acabats **María**
Calderón / màscares **Sebastián Vecchio** / giratori cedit pel **Teatro Real de**
Madrid

producció **Teatre Lliure**

agraïments **Teatre Nacional de Catalunya, Gran Teatre del Liceu, Julio Camba,**
Montse Colomé, Teresa Lozano, Pepa López, Josep Anton López
Bayarri, Pau Carrió i Paula Mariscal

espectacle en català i castellà / durada 1h. 30' sense pausa / 14/04 col·loqui amb
la companyia després de la funció

03/05 funció accessible amb audiodescripció per a persones amb discapacitat visual.
Aquesta funció no comptarà amb sobretítols a causa de la configuració de l'espai.
programa de mà en braille disponible a taquilla / sala equipada amb anell
magnètic / 07/05 a les 17h. funció escolar de tarda / **espectacle recomanat pel**
Servei Educatiu del Teatre Lliure

horaris de dimecres a divendres a les 20:30h. / el dissabte a les 17:30 i a les 21h. / el diumenge
a les 18h. / preus 30,25€ / 21,30€ (dimecres, dia de l'espectador) / 25,75€ amb
descompte

Quatre **feréstecs** conservadors s'oposen a la vitalitat dels joves i de les dones.

Durant el Carnaval, Pepito i Salvador, amb Tomeu i Arturo (quatre feréstecs ancorats en el passat) han acordat el matrimoni dels seus fills, Llucieta i Quimet. Els dos joves no s'han vist mi i es coneixeran el dia del casament. La filla comença a intuir alguna cosa, i ells decideixen que ningú la pugui veure i que, qui la vegi, s'hi haurà de casar. No compten, però, amb l'esperit més liberal i domèstic de les dones i dels joves, que desitgen un estil de vida més obert i sincer.

Estrenada el 1760, *I rusteghi* està considerada una de les obres mestres de Goldoni. La peça obre el gran fresc crític i còmic sobre la vida burgesa de finals del segle XVIII elaborat per l'autor.

més informació

<http://lletra.uoc.edu/ca/autor/goldoni-en-catala/detall>

<http://grupsderecerca.uab.cat/teatresit/>

http://goldoni.cerhum.es/goldoni/publiques/inici.php?contepigraf=99&menu_idioma=cat

<http://realbiblioteca.patrimonionacional.es/cgi-bin/koha/opac-search.pl?q=au:Goldoni,%20Carlo>

<http://www.liberliber.it/libri/g/goldoni/index.htm>

Notes d'un diari

1. La primera vegada que vaig llegir Goldoni en dialecte jo practicava l'italià estàndard amb força fluïdesa. La meva sorpresa va ser majúscula. Així com, amb l'italià, de vegades necessitava recórrer al significat d'una paraula a través del context, o a un diccionari, el venecià se'm feia miraculosament transparent i els seus significats m'arribaven amb tots els matisos sense que em calgués cap ajuda. Només m'ho podia explicar pel fet que el català està sorprenentment ple de paraules, cadències i girs idèntics als del dialecte del Vènet. La llengua de Goldoni, la seva escriptura, em van resultar i em resulten estranyament familiars, i també els seus personatges, nascuts en un país d'unes dimensions més aviat petites, amb un passat militar i comercial gloriós i amb gust per l'espectacle, unes característiques aplicables tant a la sereníssima República de Venècia com a l'antic Regne de Catalunya i Aragó. En tot cas, la meva fascinació per Goldoni va començar amb un acte d'amor per la seva escriptura, les seves paraules, precisament aquelles i no unes altres, l'una rere l'altra. L'obra era *Una delle ultime sere di Carnevale*. Portar-la a escena –a més d'un gran plaer, un plaer físic– va ser la conseqüència d'aquest acte d'empatia amorosa que em va produir la seva plaent lectura. Més endavant vaig tenir la sort de dirigir *La famiglia dell'antiquario*, amb actors italians i a la seva Venècia natal.

2. Deixar imprès en el llenguatge una respiració pròpia és allò que anomenem una poètica. La música és, per excel·lència, l'art de transmetre les sensacions que ens provoca aquesta poètica a través del temps. I, per descomptat, també ho és la poesia. Alguns poetes que van escriure per al teatre, és a dir uns textos destinats a ser parlats, van aconseguir, com si fossin alquimistes del llenguatge, deixar-hi encriptada la seva visió de l'ànima humana, la seva "manera de respirar" amb el món: per descomptat Monteverdi i Bach i Mozart, però també Èsquil, Shakespeare, Txékhov, Beckett i naturalment Goldoni. Per a mi, portar una obra a escena és realitzar aquest viatge a la inversa per trobar-me (en el cas del teatre, trobar-nos) amb l'autor. El poeta converteix en llenguatge els moviments de la seva ànima. Nosaltres hem de buscar aquests moviments al llenguatge per arribar fins a l'ànima del poeta.

3. En el fons, portar a escena un d'aquests grans autors (i alhora tan pròxims) significa encarar-s'hi. Si fer *L'hort dels cirerers* significa preguntar-se com s'interpreta Txékhov, si atrevir-se amb Prometeu comporta obligatòriament preguntar-se com es representa el sentiment tràgic dalt d'un escenari, portar a escena qualsevol obra de Goldoni, en aquest cas *Els feréstecs*, significa també preguntar-se com es "fa" Goldoni. I la resposta, ho sabem, és en el llenguatge, o tal com diem els de teatre "en el text". Això semblaria que porta a la idea que

hi ha “una única” manera de representar Goldoni. Res de més fals i de més cert alhora. La música ens en pot donar una idea, i més concretament Mozart. De *Les noces de Figaro* (en la qual podem reconèixer el codi teatral més pròxim, per motius diversos, a Goldoni), en podem fer infinites interpretacions però la que s’acostarà més a l’ànima del compositor serà la que identifiqui més la seva respiració amb la nostra (un fet d’altra banda indemostrable). De vegades, tant amb Mozart com amb Goldoni hem volgut forçar aquesta respiració, respirar el text d’una altra manera, convertir una obra de caire còmic per exemple en una obra dramàtica amb elements que, naturalment, també són al text, i amb la sana intenció de tornar a fer escoltar aquestes paraules com si fos la primera vegada que es diuen, lluitant amb les males tradicions i amb l’oïda mandrosa del públic. De vegades, d’aquests intents en sorgeixen llampades desconegudes, però normalment l’autor s’acaba venjant i exigint la seva pròpia manera d’explicar les coses, sota el càstig de produir en l’auditori, per excés o per defecte, el pitjor dels pecats del teatre: l’avorriment. Mozart amb el misteri de la música i Goldoni només amb les paraules són uns mestres d’explicar històries distribuint en tots dos casos els sons de tal manera que ens fan entrar al seu món, en la seva respiració, en el seu ritme. Sempre amb la quantitat justa de notes o de paraules d’aquells colors determinats.

4. Aquesta relació amb el llenguatge que en les seves cadències parla per si sol és una treball fonamental durant els assaigs. Jo diria que més que un treball és una actitud. Com la dels pianistes, que no s’asseuen igual al banc si toquen Bach o Chopin. Perquè una bona part dels assaigs consisteix, precisament, en lluitar-hi en contra, i porta inexorablement a una fixació només formal dels sentiments, és a dir externa. Afortunadament, qualsevol escena o situació, en aquest cas d’*Els feréstecs*, aguanta totes les anàlisis que poguéu fer en profunditat el papa Stanislavski sobre els comportaments dels seus personatges.

5. Tots som capaços de reconèixer el bon futbol: aquell en el qual, mantenint la personalitat de cada jugador, l’equip forma alhora un sol cos. Allò que ens en fa gaudir són precisament els intercanvis d’energia, sempre inesperats, entre cada un dels participants. En teatre en general, i en el de Goldoni d’una manera imprescindible perquè es produeixi, és també així: un sentiment n’alimenta un altre i una frase n’alimenta una altra d’una manera elèctrica, en una arquitectura equilibrada i elegant. En aquest traspàs d’energia d’un sentiment a un altre, d’un personatge a un altre, en definitiva d’una frase a una altra, s’hi amaga possiblement el misteri de Goldoni: la creació constant de vida, una vida que transita contínuament per l’escenari a través d’un artifici absolutament teatral. Goldoni escriu teatre i vol que ens sentim al teatre. Simplement, com al futbol, ens proposa un joc, un joc antic com molts dels que practiquem els

homes moderns: el joc del teatre. Una manera de veure i sobretot d'escoltar, ja que els seus personatges surten a escena a parlar, a dirimir i a exposar raons que només es poden exposar parlant i en veu alta i d'aquesta manera, intercanviant amb el llenguatge altres raons d'altres personatges. Naturalment, qualsevol rèplica modificarà la següent i produirà aquella sorpresa, el mecanisme del qual disposa la pròpia vida. És clar que per jugar a aquest joc s'ha d'estar molt atent i amb els reflexos molt entrenats. Com en el bon futbol.

6. La comicitat, en Goldoni, no és un recurs, és una actitud, i sobretot una actitud de la intel·ligència: la de l'home que coneix l'home i sap que no se'l pot prendre gaire seriosament, l'home que pensa que la vida no s'ha de contemplar amb la ganyota del plor sinó amb un somriure indulgent.

7. Europa encara haurà de sagnar molt abans que arribi el Romanticisme. Fins i tot en els claroscurs, Goldoni és lluminós. Mai autocomplaent. Els seus personatges, com les seves escenes, avancen per una escala de graons no sempre fàcils però amb un sentit positiu de la vida, o en tot cas sense recular. Com si tinguessin el secret d'una esperança canviant però constant.

8. A Itàlia, *Els feréstecs* està considerada per molts com l'obra mestra de Goldoni. Un argument tractat amb un sentit crític agut i una profunda llibertat, alhora lleuger en la partitura i amb una dosi de rauxa considerable. Allò que en un altre autor tindria un tractament de farsa, Goldoni ho converteix en una caricatura joiosa plena d'humanitat. La clau, un cop més, n'és el llenguatge. L'obra no només està escrita en dialecte venecià, sinó que el dialecte mateix hi juga un paper protagonista. La singularitat del venecià no serveix únicament de transmissor: Goldoni exaspera el llenguatge fins que les hipèrboles, les metàfores i els sons mateixos constitueixen també una part significant fonamental.

9. *Els feréstecs*, sense haver de tocar el text més enllà d'una acurada i laboriosa traducció, necessita una adaptació territorial i una versió que estigui a l'alçada d'aquesta quimera que proposa Goldoni en el llenguatge i en l'extremisme de les pròpies escenes. Segurament per això, i seguint més que mai les coincidències entre Venècia i Catalunya, hem fet una translació territorial que sens dubte afegeix força a la intenció primigènia de l'autor: una mirada antropològica d'uns caràcters, aquí còmics per extrems, i un reflex d'aquesta mirada que denuncia, en aquest cas sospitosament pròxima.

Lluís Pasqual

Carlo Goldoni

(Venècia, 1707 – París, 1793)

Autor teatral italià, considerat el fundador de la comèdia italiana moderna. Nascut a Venècia, quan tenia 14 anys es va unir a un grup de teatre ambulat, i durant els deu anys següents va adquirir una àmplia educació, que va acabar amb una llicenciatura en Dret per la Universitat de Pàdua.

El 1731 va tornar a Venècia i va començar a treballar com advocat i a escriure obres de teatre. Les primeres peces eren tragèdies, l'única forma teatral que mereixia consideració i respecte en aquella època. Per bé que va assolir un cert èxit, Goldoni no es trobava còmode en aquest gènere. Així, va començar a reformar el teatre italià: va eliminar les màscares i bufonades i va escriure comèdies a la manera Molière, però basant-se en personatges i costums italians.

A partir del 1748 va treballar com a autor per a la companyia del teatre Sant'Angelo de Venècia, que dirigia Medebac, i cinc anys després va passar al teatre San Luca, de la mateixa ciutat, del qual era empresari Vendramin. En les seves comèdies va buscar un ideal de comicitat discreta que formés part de la vida de cada dia, contràriament al ridícul inoportú i al còmic gratuït de la *Commedia dell'Arte*. Els seus personatges s'expressen amb un llenguatge viu i natural, sovint també en dialecte venecià, el qual fins llavors havia estat emprat solament per crear efectes caricaturescs i ridículs. Va imposar als actors la memorització del text a fi d'evitar la improvisació i, per tant, l'artifici i la vulgaritat.

Fins al 1762 va escriure unes 150 comèdies, d'entre les quals destaquen *La vedova scaltra* (1748), *La famiglia dell'antiquario* (1749), *La buona moglie* (1749), *La bottega del caffè* (1750), *La locandiera* (1753), *Il campiello* (1756), *Gli innamorati* (1759), *La casa nova* (1762), *Sior Todero brontolon* (1762). També va escriure un gran nombre de llibrets d'òpera. La seva concepció del teatre va ser durament criticada per Carlo Gozzi, que pretenia restaurar la *Commedia dell'Arte*, i per l'acadèmia Granelleschi, conservadors en literatura i en política. El 1762 va anar a París, per ensenyar italià a les germanes de Lluís XVI. El 1770 va escriure una comèdia en francès, *Le bourru bienfaisant* (1849), per al casament de Lluís XVI i Maria Antonieta. Una peça que ell mateix va traduir a l'italià per *Il burbero di buon cuore* (1771), i que va ser una de les més

aplaudides, sobre la qual Vicent Martín i Soler va escriure l'òpera italiana homònima (1786). El 1787, en el seu retir de Versalles va escriure les seves *Mémoires* (1787). El mateix any Li va ser concedida una pensió reial, però a causa de la Revolució Francesa li va ser revocada i Goldoni va morir a la misèria.

Lluís Pasqual

(Reus, 1951)

Llicenciat en Filosofia i Lletres, en l'especialitat de Filologia Catalana, per la Universitat Autònoma de Barcelona, i llicenciat en Art Dramàtic per l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona. Dirigeix el seu primer espectacle, *Roots*, d'Arnold Wesker, el 1968.

És fundador del Teatre Lliure de Barcelona el 1976, on hi dirigeix el primer espectacle, *Camí de nit*. Als 32 anys, el 1983, és nomenat director del Centro Dramático Nacional - Teatro María Guerrero de Madrid.

El 1990 se'n va a París per dirigir durant sis anys l'Odéon - Théâtre de l'Europe. Els anys 1995 i 1996 dirigeix la Biennial de Teatre de Venècia. Entre el 1997 i el 1999, per encàrrec de l'Ajuntament de Barcelona, és comissari del Projecte Ciutat del Teatre. Del 1998 fins al 31 de desembre del 2000 codirigeix el Teatre Lliure.

L'abril del 2004 entra a formar part del Teatro Arriaga de Bilbao com a assessor artístic, des d'on impulsa el Projecte BAT, un laboratori de formació, col·laboració pedagògica i promoció i creació d'espectacles contemporanis.

El 2011 accepta la direcció del Teatre Lliure pel període 2011-2015.

últimes direccions escèniques

La casa cremada, d'A. Strindberg. (lectura dramatitzada). Teatre Lliure. 2013.

Blackbird, de D. Harrower. Teatre Lliure. 2013.

Quitt, de P. Handke. Teatre Lliure – CDN 2012.

La casa di Bernarda Alba, de F. García Lorca. Napoli Festival Teatro Italia 2011.

Blackbird, de D. Harrower. Piccolo Teatro di Milano 2011.

Celebració, de H. Pinter. Teatre Lliure 2010.

Donna Rosita Nubile, de F. García Lorca. Piccolo Teatro di Milano 2010.

La casa de Bernarda Alba, de F. García Lorca. TNC 2009.

Edipo, de Sòfocles. Teatro Olimpico Vicenza 2008.

La famiglia dell'antiquario, de C. Goldoni. Teatro Stabile del Veneto. Teatre Romea. Festival Grec 2007.

Mòbil, de S. Belbel. Teatre Lliure 2007.

Aventura en el teatro - El sueño de Jone. Teatro Arriaga 2007.

últimes direccions escèniques d'òpera

Il prigionero / Suor Angelica, de L. Dallapìccola / G. Puccini. Teatro Real, 2012.

La Donna del lago, de G. Rossini. Opera Paris 2010 / Teatro alla Scala Milano 2011.

Manon Lescaut, de G. Puccini. Opera Lyon 2009.

Château Margaux i *La viejecita*, de M. Fernandez Caballero. Teatro Arriaga 2009.

Tristan und Isolde, de R. Wagner. Teatro Real Madrid 2008.

Les noces de Fígaro, de W.A. Mozart. Gran Teatre del Liceu 2008 / 2012.

Oda a Napoleón d'A Schönberg i *Il prigionero* de Dalla Piccola. Opera Garnier Paris 2007.

Simon Boccanegra, de G. Verdi. Palau de les Arts Reina Sofia 2007.

guardons recents

Premi ADE de Direcció per *La casa de Bernarda Alba*, 2009.

Premi Butaca al Millor Director Teatral, 2009.

Premi Max al Millor Director Teatral per *La casa de Bernarda Alba*, 2009.

Premi de la crítica operística de Barcelona al millor espectacle líric per *Châteaux Margaux* i *La viejecita*, 2009.

els intèrprets

Laura Aubert

Llicenciada en Interpretació per l'Institut del Teatre de Barcelona. Estudia violí amb Santi Aubert i cant amb Dolors Aldea i Elisenda Arquimbau. Actriu principal a la minisèrie *Barcelona Ciutat Neutral*, de Sònia Sánchez (TV3). Actriu a *Molts records per a Ivànov* i *Somnis de Somnis*, dir. Pep Tosar; *El casament d'en Terregada*, dir. Joan Castells (TNC); *Teoria de catàstrofes*, dir. Moisès Maicas; *Electra*, dir. Adrià Aubert, i en diversos espectacles d'Els Comediants, destacant com a cantant solista a *La flauta màgica*. Actriu i fundadora d'Els Pirates Teatre, ha participat en la majoria dels seus espectacles. També ha fet tallers de l'Institut del Teatre amb Xicu Masó, Teresa Vilardell i Pep Anton Gómez, entre d'altres. Anteriorment havia estat membre del cor infantil de *Turandot* dir. Núria Espert (Liceu) i a *I pagliacci* (Liceu), i actriu i cantant a *Brundibár* (Mercat de les Flors) i a *El bosc de Farucárun*, dir. J. Fondevila (Teatre Lliure). Aquesta temporada ha participat en la lectura dramatitzada de *La casa cremada* d'A. Strindberg, dir. Lluís Pasqual.

Andreu Benito

Actor eminentment de teatre, la seva carrera abraça més d'una vintena de produccions. Durant els últims anys ha treballat amb Joan Ollé (*L'oncle Vània*, 2004), Sergi Belbel (*El criptograma*, 1999), Manel Dueso (*La presa*, 2000), Mario Gas (*La Mare Coratge i els seus fills*, 2001), Antonio Simón (*Vindrà algú*, 2002), Lluís Pasqual (*Edipo XXI*, 2002), Magda Puyo (*Excés*, 2003), Georges Lavaudant (*Començaments sense fi*, 2003), Àlex Rigola (*Glengarry Glen Ross*, 2003), Ramon Simó (*Calígula*, 2004), Xicu Masó (*El fantàstic Francis Hardy*, 2005) i Rafel Duran (*Casa de nines*, 2004; *Panorama des del pont*, 2006). En aquests últims anys ha participat assíduament en produccions del Teatre Lliure com ara *Els estiuejants*, de Màksim Gorki, dir. Carlota Subirós, a la Sala Fabià Puigserver (2006), *La cantant calba & La cantant calba al Mc Donald's*, dir. Joan Ollé (2006), a l'Espai Lliure, *Una còpia* de Caryl Churchill amb direcció de Jordi Prat i Coll (2007) i *Après moi, le déluge* de Lluïsa Cunillé amb direcció de Carlota Subirós (2007). Durant la temporada 08/09 va protagonitzar a la Sala Beckett *Una ciutat brillant* de Conor McPherson amb direcció de Jordi Vilà. Va formar part del repartiment de *La nit just abans dels boscos*, de B-M. Koltès, *Nixon/Frost* de Peter Morgan, *2666*, de Roberto Bolaño, *Gata sobre teulada de zinc calenta* i *The End*, totes quatre amb direcció d'Àlex Rigola. La temporada passada va formar part del repartiment de *Quitt*, de Peter Handke, dir. Lluís Pasqual i d'*Els jugadors*, de Pau Miró. Aquesta temporada ha participat en la lectura dramatitzada de *La casa cremada* d'A. Strindberg, dir. Lluís Pasqual. En televisió, destaca recentment el seu paper a la sèrie televisiva *Polseres vermelles* (TVC).

Jordi Bosch

Actor vinculat al Teatre Lliure al llarg de tota la seva carrera. De la seva primera etapa com a actor podem destacar *L'Hèroe*, de S. Rusiñol, dir. Fabià Puigserver (1983); *Al vostre gust*, de W. Shakespeare, dir. Lluís Pasqual; *La flauta màgica*, de W. A. Mozart, dir. Fabià Puigserver (1984); *Un dels últims vespres de Carnaval*, de C. Goldoni, dir. Lluís Pasqual (1985); *Fulgor i mort de Joaquín Murieta*, de P. Neruda, dir. Fabià Puigserver (1986); *El 30 d'abril*, de Pere Quart, dir. Pere Planella (1987); *El muntaplats*, de H. Pinter, dir. Carme Portaceli (1987); *Lorenzaccio*, *Lorenzaccio*, d'A. de Musset, dir. Lluís Pasqual (1987); *La bona persona del Sezuan*, de B. Brecht, dir. Fabià Puigserver (1988); *Titànic 92*, de GJ. Graells, dir. Pere Planella (1988); *Les noces de Fígaro*, de Beaumarchais, dir. Fabià Puigserver (1989); *Els gegants de la muntanya*, de L. Pirandello, dir. Xicu Masó (1990), *Capvespre al jardí*, de R. Gomis, dir. Lluís Pasqual (1990); *Història d'un soldat*, d'I. Stravinski, dir. Lluís Homar (1991); *Timó d'Atenes*, de W. Shakespeare, dir. Ariel G. Valdés (1991); *El parc*, de B. Strauss, dir. C. Portaceli (1992); *Roberto Zucco*, de B-M. Koltès, dir. Lluís Pasqual (1993); *El barret de cascavells* de L. Pirandello, dir. Lluís Homar (1994); *Arsènic i puntes de coixí*, d'A. Kesselring, dir. Anna Lizaran (1995); *Els bandits*, de F. Schiller, dir. Lluís Homar (1995); *Lear o el somni d'una actriu*, sobre textos de W. Shakespeare, dir. Ariel G. Valdés (1996); *El temps i l'habitació*, de B. Strauss, dir. Lluís Homar (1996); *Zoowie*, de S. Pomper Mayer, dir. Lluís Homar (1997); *Cantonada Brossa*, de J. Brossa, dir. Rosa Maria Sardà, Josep Maria Mestres, Josep Montanyès i Lluís Pasqual (1999); *L'hort dels cirerers*, d'A. Txèkhov, dir. Lluís Pasqual (2000). També va ser protagonista de *L'adéu de Lucrecia Borja*, de J. F. Mira, dir. Carles Santos (2001), espectacle inaugural de la nova seu del Teatre Lliure a Montjuïc.

Ha alternat també la seva activitat al Lliure amb la participació en espectacles del Centre Dramàtic de la Generalitat, com ara *El tango de Don Juan*, de J. Savary i Q. Monzó, dir. Jérôme Savary (1986); *El viatge*, de M. Vázquez Montalbán, dir. Ariel G. Valdés (1989); *Restauració*, d'E. Mendoza, dir. Ariel G. Valdés (1990); *El desengany*, de F. Fontanella, dir. Domènec Reixach (1992); *La guàrdia blanca*, de M. Bulgàkov, dir. Pawel Chomsky (1993), o *Morir*, escrit i dirigit per Sergi Belbel (1998). A partir de l'any 2000 actua en obres com *Novecento. El pianista de l'oceà*, d'Alessandro Baricco, dir. Fernando Bernués (2001); *Dissabte, diumenge i dilluns* d'E. de Filippo, dir. Sergi Belbel (2002); *Primera plana*, de Ben Hecht i Charles MacArthur, dir. Sergi Belbel (2003/04); *Greus qüestions*, d'E. Mendoza, dir. Rosa Novell (2004), *Fuente Ovejuna*, de Lope de Vega, dir. Ramon Simó (2005); *Fi de partida*, de S. Beckett, dir. Rosa Novell (2005); *Adreça desconeguda*, de K. Kressmann Taylor, dir. F. Bernués (2006). El 2007 va formar part del repartiment de *La nit just abans dels boscos* de B-M. Koltès, dir. Àlex Rigola; *Play Strindberg*, de F. Dürrenmatt, dir. George

Lavaudant, i *Hay que purgar a Totó*, de G. Feydeau, dir. George Lavaudant. El 2009 va participar a *Spamalot*, d'Eric Idle i John Du Prez, dir. El Tricicle, i el 2010 a *El Misanthrop*, de Molière, dir. Georges Lavaudant; *Celebració*, de Harold Pinter, dir. Lluís Pasqual, i *Candide*, de Leonard Bernstein, dir. Paco Mir. La seva extensa activitat també comprèn la participació en moltes sèries de televisió i en pel·lícules. Gran part de la seva carrera televisiva s'ha desenvolupat a TV3, amb sèries com *Crònica negra*, *Qui?*, *L'avi Bernat*, *Quico el progre*, *Agència de viatges*, *La Loll*, *Estació d'enllaç*, *Pedralbes Centre*, *Nissaga de poder*, *La memòria dels Cargol*, *Nissaga*, *l'herència*, *Crims*, *Jet Lag*, *Majoria absoluta*, *La Via Augusta* i, més recentment, *Sagrada família*. També ha participat en TV movies com ara *Junts* (dir. M. Ros) o *Majoria Absoluta* (dir. Joaquim Oristrell), en sèries per a TVE com ara *Abuela de verano*, *Con dos tacones*, o per a Antena 3TV com *El comisario*. En cinema ha treballat amb directors com ara Agustí Villaronga (*El niño de la Luna*), Francesc Bellmunt (*Monturiol*), Ventura Pons (*El perquè de tot plegat*), Manuel Gómez Pereira (*Boca a boca*), David Trueba (*La buena vida*), Joaquim Oristrell (*De qué se ríen las mujeres*, *Va a ser que nadie es perfecto*), Montxo Armendáriz (*Silencio roto*), Gerardo Vera (*Deseo*) o José Luis Cuerda (*La educación de las hadas*). També ha participat a la tvmovie *Després de la pluja* dirigida per Agustí Villaronga (2006), *Barcelona, un mapa d'ombres* dirigida per Ventura Pons (2007); *Mil cretins* també de Ventura Pons (2010), *Tres metros sobre el cielo* de Fernando González Molina (2010) i *23F* de Chema de la Peña (2010).

Ha estat distingit amb premis com el de la Crítica Teatral de Barcelona per *Restauració* (temporada 9091), el de l'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya al millor actor de repartiment per *Restauració* (9091), el Premi Nacional de Teatre i el Premi de la Crítica Teatral de Barcelona per *El barret de cascavells* (1993/1994), i el Premi Butaca 1995 al millor actor de cinema pel seu paper a la pel·lícula *El perquè de tot plegat* de Ventura Pons. També va ser guardonat amb el Premi de la Crítica Teatral de Barcelona per la seva interpretació a *Cantonada Brossa* (9899) i amb el Premi Butaca 2003 al millor actor protagonista de teatre per l'obra *Dissabte, diumenge i dilluns*. La temporada passada va formar part del repartiment de *Quitt*, de Peter Handke, dir. Lluís Pasqual i d'*Els jugadors*, de Pau Miró. I aquesta temporada ha estat protagonista de *La Bête*, de David Hirson, dir. Sergi Belbel i de *Blackbird*, de David Harrower, dir. Lluís Pasqual. També ha participat en la lectura dramatitzada de *La casa cremada* d'A. Strindberg, dir. Lluís Pasqual.

Laura Conejero

En actiu des del 1988, tant en teatre com en televisió i cinema. Els seus treballs més recents han estat *Nadal a casa*, de J. M. de Sagarra, dir. Mònica Lucchetti

(2012), *Petits crims conjugals*, d'Eric-Emmanuel Schmitt, dir. Xicu Masó (2011), *Teatre i ciència*, dir. Antonio Simón (2007), *El llibertí*, d'Eric-Emmanuel Schmitt, dir. Joan Lluís Bozzo (2007); *Demà coneixeràs en Klein*, de Toni Cabré (2007); *Les falses aparences*, de Marivaux, dir. Sergi Belbel; *Les tres germanes* de Txékhov, dir. Ariel García Valdés (2005); *Casa de nines*, de Henrik Ibsen, i *El cafè de la marina* de Josep M. de Sagarra, dir. Rafel Duran (2004 i 2003). Anteriorment havia treballat també a *Moll Oest* de Bernard-Marie Koltès, dir. Sergi Belbel (2002); *La dona incompleta*, de David Plana, dir. Sergi Belbel (2001); *Fragments d'una carta de comiat llegits per geòlegs*, de Normand Chaurette, dir. Sergi Belbel (2000); *La plaça dels Herois*, de T. Bernhard, dir. A. García Valdés (2000); *Mesura per Mesura* de W. Shakespeare, dir. Calixto Bieito (1999); *L'estiueig*, de Goldoni (versió: Jordi Galceran), dir. Sergi Belbel (1999); *Fuïta*, de Jordi Galceran, dir. Eduard Cortés (1998), entre altres. Aquesta temporada ha participat a la lectura dramatitzada de *La sonata dels espectres*, d'August Strindberg, dir. Pau Carrió.

En cinema últimament ha participat en *Bullying*, de Josetxo San Mateo (2009), *Eloïse*, de Jesús Garay (2009), *Retrouver Sara*, de Claude d'Anna (2006), *Chapapote... o no*, de Ferran Llagostera (2006), o *Sara*, de Sílvia Quer (2003). Les seves últimes aparicions en televisió han estat a les sèries *Mar de fons*, de Josep Maria Benet i Jornet (2006), *Infidels* (2010-2011) i *La Riera* de David Plana.

Pol López

Debuta professionalment amb l'obra *Ran del camí* d'Anton Txékhov, dir. Joan Castells (TNC, 2002). Es llicencia en Art Dramàtic en l'Especialitat de Text per l'Institut del Teatre de Barcelona el curs 2009-2010. Al 2010 interpreta el personatge de Bobby a *American Buffalo* de David Mamet, dir. Julio Manrique (Espai Lliure) que gira per Catalunya i es prorroga en temporada. Per aquest paper és nominat als Premis Butaca 2010 al Millor Actor de Repartiment. El mateix any participa en *Anita coliflor*, de Pablo Rosal (Teatre Gaudí, Círcol Maldà i breu gira per Catalunya l'any següent). Al 2011 interpreta el personatge de Billy a *L'arquitecte* de David Greig, sota la direcció de Julio Manrique (Teatre Lliure). Fa temporada amb *American Buffalo* al Teatro de La Abadía de Madrid. Interpreta el personatge de Tibald a *Julieta&Romeo* de Marc Martínez (Festival Grec, Teatro Español de Madrid). Al 2012 la Companyia Solitària, de la qual és integrant, guanya la Beca Desperta i estrenen a la Nau Ivanow un text d'Aleix Aguilà dirigit per ell mateix. Interpreta el personatge d'Albert a *La monja enterrada en vida*, dirigida per Nao Albet i Marcel Borràs. Forma part del repartiment de *Cartes des de Tahrir*, sota la direcció de Pau Carrió (cicle Cartes Lliures, i després a La Seca). Fa temporada amb l'espectacle *Lava*, de Studio

Orka, dins del cicle El Lliure dels nens. Aquest mateix any s'estrena com a director amb l'obra *Nòmades* d'Aleix Aguilà amb Pau Viñals (Companyia Solitària) dins el festival Stripart que coordina l'Antic Teatre. L'obra fa gira per Terrats de Barcelona durant l'estiu. En el mitjà audiovisual, ha participat com a secundari a la sèrie *Kubala Moreno i Manchón* de TV3, i ha treballat en cinema per a televisió sota la direcció de Sílvia Munt en dues ocasions. També ha estat sota les ordres de Paco Mir, Fernando León de Aranoa i Mikel Gurrea. Actualment interpreta diversos personatges del programa de televisió *Polònia*, dirigit per Toni Soler (TV3). Aquesta temporada ha estat el protagonista d'*Ivan i els gossos* de Hattie Naylor, dir. Pau Carrió, i ha participat a l'Aixopluc 3 d'un glop i en la lectura dramatitzada de *La casa cremada* d'A. Strindberg, dir. Lluís Pasqual.

Carles Martínez

Llicenciat en Art Dramàtic a l'Institut del Teatre de Terrassa i Stage amb Michael McCallian a la International School of Drama de Londres. A part de ser un actor reconegut per les seves aparicions en sèries de Dagoll Dagom *La Sagrada Família* i *La memòria dels cargols*, com també en altres produccions nacionals com *Lo Cartanyà*, d'El Terrat), l'avalen més de 60 obres als escenaris de Barcelona, principalment al Teatre Nacional (*La Bête*, *Mequinensa*, que li ha valgut una nominació als premis Butaca, *Nit de Reis*, *L'inspector*, *La plaça del Diamant...*), al Teatre Romea (*La Strada*), al Club Capítol (*Els diaris d'Adam i Eva*), al Teatre Goya (*Pel davant i pel darrere*, *Un fantasma a casa*), etcètera. Ha estat fundador i inspirador de molts projectes teatrals. Obté experiència docent donant classes d'interpretació al Centre de Dansa Laura Esteve amb intensius per a joves i adults i seminaris de poesia, art i societat a la Universitat Autònoma de Barcelona. Aquesta temporada ha participat en la lectura dramatitzada de *La casa cremada* d'A. Strindberg, dir. Lluís Pasqual.

Xicu Masó

Actor, director i docent. Es va formar professionalment al Teatre Lliure de Barcelona, fent d'ajudant de direcció de Fabià Puigserver i de Lluís Pasqual. Va fundar el Talleret de Salt el 1977, l'escola de teatre El Galliner de Girona i la productora La Mirada.

Com a actor ha participat, entre d'altres, en els espectacles següents: *Molly Sweeney* de Brian Friel, dir. Miquel Górriz, Premi Quim Masó. 2011; *Una comèdia espanyola* de Yasmina Reza, dir. Sílvia Munt, 2009; *El silenci del mar* de Vercors (Jean Bruller), dir. Miquel Górriz (2008); *Tres versions de la vida* de Yasmina Reza (2008); *La mel* de Tonino Guerra, dir. Miquel Górriz (2005);

Oncle Vània de Txékhov, dir. Joan Ollé (2004); *El fantàstic Francis Hardy* de B. Friel, dir. Xicu Masó (2004); *Víctor o els nens al poder* de R. Vitrac, dir. Joan Ollé (2002); *Càndid* de Voltaire, dir. Carles Alfaro (1999); *Després del vol* de Montserrat Mitjans, dir. Montserrat Mitjans (1999); *Nit de reis* de W. Shakespeare, dir. Konrad Zschiedrich (1998); *L'hort dels cirerers* de Txékhov, dir. Konrad Zschiedrich (1998); *Tartuf* de Molière, dir. Konrad Zschiedrich, (1997); *Prendre partit* de R. Harwood, dir. Ferran Madico (1997); *Informe per a una acadèmia* de F. Kafka, dir. Quim Masó (1989). Com a director ha portat a escena nombrosos espectacles des del 1988, d'entre els quals destaquen *Mi alma en otra parte* de José Manuel Mora, al Centro Dramático Nacional; *Petits crims conjugals* d'Eric-Emmanuel Schmitt; *Concert tempestiu; Alaska i altres deserts* de Harold Pinter, o *L'home dels coixins* de Martin McDonagh. Ha rebut dues nominacions als premis Butaca per *L'home dels coixins* (2009), i el Premi Serra d'Or i el Premi Butaca al millor espectacle teatral i nominat als premis Max per *El mestre i Margarita* (2004). Aquesta temporada ha participat en la lectura dramatitzada de *La casa cremada* d'A. Strindberg, dir. Lluís Pasqual.

Rosa Renom

Actriu de llarga i fructífera trajectòria. L'any 2009, amb *Rock'n'Roll* de Tom Stoppard i direcció d'Àlex Rigola al Teatre Lliure, obté el premi de la Crítica de Barcelona i el premi Butaca 2009 a la millor actriu de repartiment. Entre altres espectacles, ha participat a *La comèdia dels errors*, de W. Shakespeare, dir. Helena Pimenta; *Víctor o els nens al poder*, de R. Vitrac, dir. Joan Ollé; *Maria Rosa*, d'A. Guimerà, dir. Àngel Alonso, *Sis personatges en cerca d'autor*, de L. Pirandello i *La plaça del Diamant*, de M. Rodoreda, dir. Joan Ollé; *Casa i jardí*, d'A. Ayckbourn, dir. Ferran Madico, *Vells temps*, de H. Pinter, dir. Rosa Novell; *El mentider*, de J. Cocteau, dir. D. Barbany, i *El dia del profeta*, de Joan Brossa, dir. Rosa Novell. Anteriorment va formar part del repartiment de *Maria Rosa* d'Àngel Guimerà, dir. Àngel Alonso (2004); *Apocalipsi* de Lluïsa Cunillé, dir. Joan Ollé. Sota la direcció d'Ollé ha treballat també a *La cantant calba & La cantant calba al Mc Donald's* d'Eugène Ionesco/Lluïsa Cunillé; *De poble en poble* de Peter Handke; *Romeo i Julieta* de Shakespeare. Amb Mario Gas ha treballat, entre d'altres, a *Mort d'un viatjant* d'Arthur Miller; *La gata sobre el tejado de zinc caliente* de Tennessee Williams; *La Senyora Florentina i el seu amor Homer* de Mercè Rodoreda; *El temps i els Conway* de J.B. Priestley; *La ronda* d'Arthur Schnitzler. Altres treballs destacats han estat *La casa de Bernarda Alba* de Federico García Lorca, dir. Calixto Bieito; *Las comedias bárbaras* de Valle-Inclán, dir. Jorge Lavelli; *Dancing* de J. B. Penchenat, dir. Helder Costa; *La gran il·lusió* d'Eduardo De Filippo, dir. Hermann Bonnin. La temporada passada va participar a *Un fràgil equilibri*, d'Edward Albee, dir. Mario Gas, i a *Agost*, de Tracy Letts, dir. Sergi Belbel, i

aquesta temporada ha participat en la lectura dramatitzada de *La casa cremada* d'A. Strindberg, dir. Lluís Pasqual.

En televisió ha participat en series com *El comisario*, *Hospital Central*, *Poble nou*, *Nissaga de poder*, *Qui?*, *Arnau*, *els dies secrets* i *El cor de la ciutat*, i en cinema, als llargmetratges *No ploris Germaine* d'Alain de Halleux i *El pianista* de Mario Gas.

Boris Ruiz

Actor d'una llarga trajectòria, que passa per haver treballat, entre d'altres, amb Dagoll Dagom o la Companyia Núria Espert, i amb directors tan reconeguts com Adolfo Marsillach, Jorge Lavelli, Mario Gas, Fabià Puigserver, Joan Lluís Bozzo, Ferran Madico, Manel Dueso, Àlex Rigola, Carme Portaceli, Alfred Lucchetti, Jordi Godall, Alberto Bocos, Herman Bonnin, o Josep Montanyès entre d'altres. En els últims anys ha participat a *Celebració*, de H. Pinter, dir. Lluís Pasqual (Teatre Lliure); *L'auca del senyor Esteve*, de S. Rusiñol, dir. Carme Portaceli (TNC). ha col·laborat especialment amb la Companyia del Teatre Romea a *Mama Medea*, de Tom Lanoye, dir. Magda Puyo, i sota la direcció de Calixto Bieito a *Plataforma*, de M. Houellebecq (Festival Internacional d'Edimburg 2006); *Peer Gynt*, de Henrik Ibsen (Festival Internacional de Bergen 2006); *El rey Lear*, de W. Shakespeare (Fòrum Barcelona 2004 i Festival de Otoño de Madrid); *L'òpera de quatre rals*, de B. Brecht (Festival Grec'02), amb gira a MC'93 Bobigny (2003), Le Maillon d'Estrasburg (2004) i Festival del Ruhr a Recklinghausen; *Macbeth*, de W. Shakespeare (Teatre Romea 2002 i BITE Internacional Festival 2003), i *La vida es sueño*, de Calderón de la Barca (coproducció del Teatre Romea, la Compañía Nacional del Teatro Clásico, el Festival d'Edimburg i el Barbican Centre de Londres). També ha participat a *Celebració*, de H. Pinter, dir. Josep Galindo (2005); *Mestres antics / Maestros antiguos*, de Thomas Bernhard, dir. Xavier Albertí (2003), Premi de les Arts Escèniques 2005 de la Generalitat Valenciana al millor espectacle no valencià, i a *Orfeu als inferns*, de J. Offenbach, dir. Joan Anton Rechi, i *Woyzeck*, de G. Büchner, dir. Àlex Rigola (2001); entre d'altres.

En cinema ha col·laborat en pel·lícules com *Atlas de geografía humana*, d'Azucena Rodríguez (adaptació de la novel·la d'Almudena Grandes, 2006). També ha intervingut, entre d'altres, a *Un día volveré* i *Un negro amb un saxo*, de Francesc Bellmunt; *Makinavaja*, de Carlos Suárez; *Adiós tiburón*, de Carlos Suárez; *Barrios altos*, de J. L. García Berlanga; *Razones sentimentales*, d'Antonio A. Farré; *La ciudad de los prodigios*, de Mario Camus; *Los sin nombre*, de Jaume Balagueró; *Temps afegit*, de Jesús Font; *Los ojos de Julia*, *El juego del ahorcado*, *Las dos vidas de Andrés Rabadán* o *Barcelona Über Alles* entre d'altres. En televisió ha treballat en sèries i programes com *La*

granja, La Loll, Planeta imaginari, Makinavaja, Pobre noi, Crònica negra, Nissaga de poder, Sitges, Psico Express o Ventdelplà, entre d'altres. Ha rebut el Premi de la Crítica Teatral de Barcelona 1999 i 2000 a la Millor Interpretació per *La Presa*, dir. Manel Dueso, i per *La vida es sueño*, dir. Calixto Bieito. Va rebre l'accèssit del Sitges Teatre Internacional pel monòleg *Agnès*, dir. Santi Sans, i el Premi de l'Associació d'Actors al Millor Actor de Televisió, a més de ser tres vegades finalista als premis Max a Millor Actor de Repartiment. La temporada passada va formar part del repartiment de *Quitt*, de Peter Handke, dir. Lluís Pasqual, i d'*Els jugadors*, de Pau Carrió. Aquesta temporada ha participat en les lectures dramatitzades de *La tempesta* i *La casa cremada* d'A. Strindberg, dir. Juan Carlos Martel i Lluís Pasqual respectivament.

Rosa Vila

Llicenciada en art dramàtic per l'Institut del Teatre de Barcelona (1984-1985). Premi extraordinari d'interpretació 1985 de la Diputació de Barcelona. Realitza estudis de música, cant i de tècnica Alexander. Especialista en veu i dicció. En teatre ha participat en *La casa de Bernarda Alba*, de Federico García Lorca, dir. Lluís Pasqual; *Un dia. Mirall trencat* de Mercè Rodoreda, dir. Ricard Salvat; *La filla del mar* d'Àngel Guimerà, dir. Josep Maria Mestres; *Després ve la nit* de David Plana i Míriam Iscla, dir. David Plana; *L'hort dels cirerers* de Txékhov, dir. Lluís Pasqual; *El especulador* de David Greig, dir. Philippe Howard; *La casa de Bernarda Alba* de Federico García Lorca, dir. Calixto Bieito; *Quan serà pintada una escena de fons sense fi?* de Joan Brossa, dir. Moisès Maicas; *El visitant* d'Eric-Emmanuel Schmit, dir. Rosa Maria Sardà i *Les escorxadors* de Sarah Daniels, dir. Ramon Simó, entre molts altres muntatges. Fa dues temporades va formar part del repartiment de *Sagarra dit per Rosa M. Sardà*, i aquesta temporada ha participat en *Pàtria*, de Jordi Casanovas i en la lectura dramatitzada de *La casa cremada* d'A. Strindberg, dir. Lluís Pasqual.

En televisió ha format part del repartiment de les sèries *Ventdelplà, Des del balcó, El comisario, Laberint d'ombres, El joc de viure, Homenots, La saga de los Clark, El show de la Diana, Rosa, Mirades profundes, Cròniques de la veritat oculta*. I en cinema ha treballat a *Atlas de geografia humana* d'Azucena Rodríguez. 2007; *El embrujo de Shangai* de Fernando Trueba. 2002; *Primats* de Carlos Jover. 1997; *Escenes d'una orgia a Formentera* de Francesc Bellmunt. 1996, i *Monturiol, el senyor del mar* de Francesc Bellmunt. 1992.